

Motion till riksdagen 2021/22:4476

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2021/22:132 Förskola för fler barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förskola för en lyckad integration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avsteg från den uppsökande verksamheten vid extraordinära händelser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att använda det svenska språket i förskolan och att all förskolepersonal ska ha certifiering i svenska språket för att få anställning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagstiftningens konsekvenser för personalen inom den pedagogiska omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomisk kompensation för att minska propositionens negativa effekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I händelse av att regeringens proposition vinner riksdagens bifall riskerar det att vara dödsstöten för den pedagogiska omsorgen. Regeringen skriver att ”för vissa enskilda huvudmän inom pedagogisk omsorg kan det få betydande ekonomiska konsekvenser” och ”regeringens förslag kan leda till att vissa vårdnadshavare väljer att deras barn ska gå i förskola i stället”.

Sverigedemokraterna identifierar utöver ovan även ett flertal andra problem med regeringens proposition. För det första förekommer redan den uppsökande verksamheten varför förslaget i sig är att slå in öppna dörrar. Att reservera en förskoleplats som

sedan kan komma att avböjas innebär ökade kostnader för Sveriges kommuner då höjd behöver tas för exempelvis dimensionerade lokaler, inköp, utökade upphandlingar eller fler pedagoger och personal. Ekonomiska satsningar som med stor sannolikhet riskerar att gå ut över bl.a. den pedagogiska omsorgen.

Regeringen föreslår i sin proposition att kontakt ska tas varje höst och vår avseende alla barn som inte är inskrivna i förskolan, men att det endast ska ske varje höst för de barn som tilldelas en plats för bättre språkutveckling. Detta ter sig lite konstigt då just dessa barn borde vara det yttersta syftet med hela propositionen sett till hur förslaget har kommunicerats och vilka problem propositionen syftar till att åtgärda. Sverigedemokraterna ser att de problem som regeringen identifierar, och som regeringen till största del själva varit med om att skapa, kan åtgärdas med en helt annan politik än den som föreslås i regeringens proposition.

Som namnet avslöjar så syftar propositionen till att primärt öka deltagandet i förskolan. Utgångspunkten för val av omsorg ska dock alltid vara barnets bästa. Alla barn är inte redo att vid exempelvis ett års ålder möta omvärlden i förskolan i en större barngrupp med begränsad uppmärksamhet. Därför är pedagogisk omsorg vid sidan av förskola eller hemmavistelse ett viktigt alternativ för att upprätthålla valfrihet för varje barn. Sverigedemokraterna menar att den pedagogiska omsorgen i mångt och mycket motsvarar förskolan, och därmed kan uppfylla samma mål som propositionen syftar till i sin ambition att öka deltagandet i förskolan. För att säkerställa att den pedagogiska omsorgen når samma mål som förskolan och därmed kan kvarstå som omsorgsalternativ finns behov av att inrätta nationella riktlinjer som tar fasta på jämförbara krav på hur den pedagogiska omsorgen ska bedrivas och på att verksamheten ska erbjudas likvärdiga möjligheter oavsett var omsorgen bedrivs. Vårdnadshavare ska känna sig trygga och säkra med att deras barn får den bästa tänkbara omsorgen oavsett om det är i den kommunala eller privata förskolan eller inom den pedagogiska omsorgen.

Enligt Skolverket ska förskolans läroplan vara vägledande. Den är alltså inte bindande för pedagogisk omsorg. Skollagen (2010:800) tar i kapitel 25 upp vissa premisser som ska gälla pedagogisk omsorg. Det finns allmänna råd daterade 2012 för pedagogisk omsorg, vilka förmedlas via Skolverket. Råd är bra, men otillräckliga. Större likvärdiga möjligheter behöver ges. I enlighet med en av slutsatserna i Utredningen om fritidshem och pedagogisk omsorg (U 2018:08) anser Sverigedemokraterna att de allmänna råd som Skolverket ger ska förtydligas och göras om till föreskrifter av närmast berörd myndighet. På så vis behöver inte nödvändigtvis deltagandet i förskolan öka, vilket propositionen föreslår. Målsättningen måste ändå vara att barnen når de uppsatta målen och därmed erhålla positiva effekter såväl för barns utveckling och lärande som för samhället, inte exakt vilken omsorgsform som avses.

Barn och personal mår bra av att dagarna och verksamheten på förskolan är trivsamma, trygga och givande och att det finns utrymme för lek och kreativ aktivitet. Föräldrar är också måna om att deras barn får bra förutsättningar på förskolan. Få barn per förskolepersonal är en viktig sak för att alla barn ska få den uppmärksamhet och omsorg som krävs. En maximal gräns på fem barn per förskolepersonal behöver sättas. Detta skulle i så fall innebära ett tak. Det är givetvis ännu bättre med färre än fem barn per förskolepersonal. Vinner propositionen riksdagens bifall kan vi förvänta oss en ökning av antalet barn inskrivna i förskolan, varför ett tak behöver sättas för att garantera en trygg och säker barnomsorg.

Sverige har en väl fungerande barnomsorg – så pass god att andra länder ser till svensk förskoleverksamhet som en inspirationskälla och ett föredöme eftersom alla barn

oavsett sina sociala och ekonomiska förutsättningar har rätt till barnomsorg. Vardagen för de pedagoger och den personal som varje dag arbetar för att våra barn ska kunna erhålla denna omsorg lämnar dock en del övrigt att önska. En mycket hög arbetsbelastning, underbemanning, för många bisysslor och mycket begränsade ekonomiska förutsättningar för den löpande verksamheten utgör tyvärr en del av verkligheten inom förskolan. Detta har inte enbart lett till ökat antal sjukskrivningar, utbränd personal, hög personalomsättning samt till försämrad trygghet och kontinuitet hos barnen. Det har gått så pass långt att förskolepersonal i ett nätverk över hela landet gått samman i det som benämns "Förskoleupproret" för att tillsammans kämpa för förbättrade villkor och förbättrad arbetssituation. Personalengagemang är positivt, men utökad stöd behövs också.

Regeringen behöver i sitt arbete sätta ett större fokus på personalens förutsättningar och aktivt arbeta med att minska belastningen, öka bemanningen och motverka antalet sjukskrivningar. Våra förskolebarn ska ges bästa möjliga förutsättningar. Där spelar personalen en avgörande roll. Därför behöver ett större fokus riktas mot en förbättrad arbetsmiljö och goda villkor för personalen inom förskolan. Vinner propositionen riksdagens bifall kan vi förvänta oss en ökning av antalet barn inskrivna i förskolan, vilket i sin tur innebär en ökad arbetsbelastning för en redan mycket ansträngd yrkesgrupp. Av den anledningen måste en god arbets- och vistelsemiljö garanteras för att undvika utbränd personal och sjukskrivningar och få en trygg miljö för barnen med en kontinuitet i den grupp av vuxna som barnen dagligen möter och knyter an till.

Regeringens proposition syftar till att ge positiva effekter för barns framtida utveckling. Här måste således jämställdhet vara en central aspekt. Den värderingsstyrda slöjan innebär motsatsen till jämställdhet eftersom den innebär förtryck mot det kvinnliga könet. I annat fall skulle även pojkar och män använda samma sorts slöja i samma syfte som flickor och kvinnor. Beslötet strider mot barns och de båda könen lika värde och rättigheter, mot svenska grundläggande värderingar och dessutom mot FN:s barnkonvention.

I en hederskultur är vikten av flickors och kvinnors kyskhet central. Små flickor är barn, inte objekt som behöver skylla sig för andras blickar. Kvinnlig personal ska inte bära slöja som innebär signalerande till förskolebarn att kvinnor ska döljas.

Demokrati, jämlikhet och jämställdhet är grundläggande principer i Sverige. Värderingsstyrd könsbunden slöja med syftet att skylla just flickor och kvinnor står i uppenbar strid med detta. Små flickor är barn som inte ska styras in i diskriminerande, icke jämställda mönster. Värderingsstyrd slöja signalerar ett icke jämställt förhållningssätt. Små flickor ska ges chansen att leva utan de värderingar där kvinnan ses som ofri, osjälvständig och som en ägodel av män. Detta bör vara ett självklart ställningstagande i ett jämställt samhälle där förskolan utgör en viktig del av introduktionen till, och integreringen i, det svenska samhället.

Enligt statistik från Skolverket 2017 råder kraftig snedfördelning i personalstyrkan där andelen män utgör drygt 4 procent av de anställda och resterande 96 procent utgörs av kvinnor. Det råder inget tvivel om att det är en kvinnodominerad bransch. Utan att vara för kvotering ser Sverigedemokraterna utrymme för fler män i förskolan. Då regeringens proposition syftar till att vara en del av en samhällsintegration är det av yttersta vikt att såväl manliga som kvinnliga förebilder förekommer i verksamheten. Fördelen med en könsblandad personalstyrka är att barn, som behöver både kvinnliga och manliga förebilder, då får tillgång till detta och lättare kan identifiera sig med de vuxna.

Sverigedemokraterna värnar valfriheten och utgångspunkten ska alltid vara barnets bästa. Alla barn är inte redo att vid exempelvis ett års ålder möta omvärlden i en större barngrupp med begränsad uppmärksamhet. Därför är pedagogisk omsorg vid sidan av förskola eller hemmavistelse ett viktigt alternativ för att upprätthålla valfrihet för varje barn. Regeringen ska därför aktivt verka för att skapa förbättrade förutsättningar för den pedagogiska omsorgen, varför denna proposition ska avslås. Propositionen lyfter som ett av sina huvudsakliga syften fram att förskolan ska bidra till en bättre språkutveckling. Sverigedemokraterna delar i grunden denna uppfattning men ser att det kan och bör ske på annat vis än det som regeringen föreslår. Många barn med utländsk härkomst växer upp i utsatta områden utan att ta del av den svenska kulturen eller svenska värderingar. Det förekommer att de växer upp med hederskultur och andra värderingar än de traditionellt svenska. Inom hederskultur fostras flickor och pojkar av sin släkt i värderingar som senare i livet för med sig stora problem och stort lidande, exempelvis föreställningen att män och kvinnor inte är lika mycket värda. I utsatta områden är även kriminaliteten hög och utbredd.

För att motverka denna utveckling föreslår Sverigedemokraterna som ett alternativ gentemot propositionens förslag som syftar till att främja språkutveckling att barn fr.o.m. tre års ålder som växer upp i dessa utsatta eller särskilt utsatta områden och har två utländska föräldrar obligatoriskt ska gå i förskola. Det möjliggör i större utsträckning kontakter med andra barn och vuxna, utanför familjen och barnens närmiljö. Det möjliggör även delaktighet i svenska språket, i pedagogisk verksamhet med svenska normer och värderingar, delaktighet i lekar, spel, kreativ och social verksamhet och bättre möjligheter att bli delaktiga i det svenska samhället.

I början av 2020 drabbades Sverige och världen av en pandemi på grund av coronaviruset. Samtidigt som Folkhälsomyndigheten uppmanade till distansering och att stanna hemma vid minsta symtom var landets förskolor fortsatt tvingade att ta emot barn minst 15 timmar per vecka i enlighet med rådande lagstiftning.

I händelse av att propositionen erhåller riksdagens bifall kan vi förvänta oss en ökning av antalet barn inskrivna i förskolan, varför det behöver tydliggöras i skollagen under vilka förutsättningar huvudmannen kan och bör göra avsteg från uppdraget om den uppsökande verksamheten. Sverigedemokraterna föreslår att den uppsökande verksamheten tillfälligt och på initiativ av huvudmannen inte ska behöva tillämpas under en tid och att detta beslut ska kunna gälla så länge som allmän smittspridning råder enligt Folkhälsomyndigheten. Detta innebär ett minskat tryck på barnomsorgen och en minskad risk för smittspridning.

Samtalsspråket i förskolan ska vara svenska. Språket är den enskilt viktigaste faktorn för lyckad integration och språkutvecklingen är ett tydligt mål i regeringens proposition. Den vuxna personalen utgör förebilder för barnen. Därför ska alla som anställs och arbetar i svenska förskolor tala godkänd svenska för att få anställning. En nationell språkkravmodell i svenska ska skapas och certifiering införs för pedagogisk förskolepersonal för att på så vis säkerställa att förskolan uppfyller de mål om bättre språkutveckling som föreslås i propositionen.

I händelse av att regeringens proposition vinner kammarens bifall kan det leda till att personal inom den pedagogiska omsorgen plötsligt står utan arbete. Mot den bakgrunden bör regeringen utvärdera konsekvenserna av lagstiftningen för personalen inom den pedagogiska omsorgen. Vi anser även att regeringen i ett sådant läge aktivt bör stödja denna grupp och skapa möjligheter att fortsätta sitt arbete med barnomsorg inom den svenska förskolan i stället. Att läsa till förskollärare tar i normalfallet cirka tre och

ett halvt år, vilket motsvarar 210 högskolepoäng. Det råder stor brist på förskollärare i Sverige och att sätta sig i skolbänken i två och ett halvt till tre och ett halvt år för att erhålla en relativt låg lön attraherar inte när andra utbildningar av samma längd resulterar i andra yrken med bättre lön och villkor.

Precis som många behöriga lärare väljer att arbeta som annat än just lärare, väljer många personer som vore mycket lämpliga att arbeta som förskollärare ett annat yrke på grund av de långa studierna. För att öka sannolikheten att personalen inom den pedagogiska omsorgen söker sig till förskolan i händelse av att denna proposition vinner riksdagens bifall föreslår Sverigedemokraterna att man utreder möjligheten till en förkortad förskolläraryt utbildning som ändå håller samma kvalitet. På samma sätt som Linnéuniversitetet i Växjö kan erbjuda en ett år kortare utbildning om du tidigare arbetat som barnskötare i minst fem år, kan ett personligt test och utvärdering av kandidaten konstatera vilka förkunskaper som finns för utformning av en individanpassad utbildning på distans. Med individanpassad studietakt av samma kvalitet som den ordinarie kan kandidaten i slutändan erhålla en examen som förskollärare på betydligt kortare tid än tre och ett halvt år och därmed enklare ta steget från pedagogisk omsorg till förskola.

Avslutningsvis bör kommuner och berörda huvudmän kompenseras för de ökade kostnader som denna proposition förväntas leda till, detta för att minimera de negativa ekonomiska effekter som annars riskerar att slå dels mot den pedagogiska omsorgen, dels mot kommunens ekonomi som helhet.

Patrick Reslow (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)